

Відгук наукового керівника

докторки педагогічних наук, професорки кафедри розвитку дитини раннього і дошкільного віку ДЗ «Луганський національний університет імені Тараса Шевченка» С.О. Бадер про здобувача та дисертацію

Сидоренко Яни Володимирівни

**«Професійна підготовка майбутніх учителів математики до формування інформаційно-цифрової компетентності учнів»,
за спеціальністю А5 Професійна освіта**

Сучасний етап розвитку системи освіти України характеризується інтенсивними процесами цифрової трансформації, переосмисленням змісту професійної підготовки педагогічних кадрів та посиленням вимог до їхньої здатності здійснювати освітню діяльність в умовах динамічних технологічних змін. Упровадження концептуальних засад Нової української школи, реалізація компетентнісного підходу, поширення дистанційного та змішаного навчання, стрімкий розвиток цифрових платформ і технологій штучного інтелекту актуалізують необхідність підготовки вчителя, здатного не лише ефективно використовувати цифрові ресурси у власній професійній діяльності, а й цілеспрямовано формувати інформаційно-цифрову компетентність учнів.

Особливого значення означена проблема набуває в контексті математичної освіти, яка володіє значним потенціалом для розвитку критичного й алгоритмічного мислення, навичок роботи з інформацією та даними, математичного моделювання, цифрової візуалізації, аналізу й інтерпретації результатів. Використання сучасних цифрових математичних середовищ створює додаткові можливості для організації дослідницької, пошукової та практико-орієнтованої діяльності учнів, проте ефективність реалізації цих можливостей безпосередньо залежить від рівня професійної готовності вчителя математики.

Водночас аналіз сучасних наукових досліджень засвідчує, що увага науковців переважно зосереджується на формуванні цифрової, інформаційної та інформаційно-комунікаційної компетентностей самого майбутнього педагога, тоді як проблема його цілеспрямованої підготовки до формування інформаційно-цифрової компетентності учнів залишається недостатньо розробленою. Це зумовлює необхідність наукового обґрунтування педагогічних умов, які забезпечуватимуть інтеграцію цифрового, предметного й методичного складників професійної підготовки майбутніх учителів математики, розвиток їхньої мотивації та набуття практичного досвіду відповідної педагогічної діяльності.

З огляду на зазначене дисертаційне дослідження Сидоренко Яни Володимирівни «Професійна підготовка майбутніх учителів математики до формування інформаційно-цифрової компетентності учнів» є актуальним, своєчасним і науково значущим, відповідає сучасним тенденціям розвитку

педагогічної науки, стратегічним пріоритетам цифровізації освіти та практичним потребам удосконалення професійної підготовки майбутніх учителів математики.

У дисертаційній роботі Сидоренко Яна Володимирівна здійснила комплексне дослідження проблеми професійної підготовки майбутніх учителів математики до формування інформаційно-цифрової компетентності учнів. Авторкою ґрунтовно проаналізовано наукові підходи до розуміння сутності інформаційно-цифрової компетентності, визначено особливості її формування в процесі навчання математики, розкрито зміст і структуру готовності майбутніх учителів математики до відповідної професійної діяльності.

На особливу увагу заслуговує обґрунтування мотиваційно-ціннісного, когнітивного та діяльнісного компонентів досліджуваної готовності, а також розроблення критеріально-діагностичного апарату, що охоплює мотиваційний, когнітивний, операційно-діяльнісний та особистісно-рефлексивний критерії. Такий підхід забезпечив можливість комплексного оцінювання рівнів сформованості готовності майбутніх учителів математики до формування інформаційно-цифрової компетентності учнів.

Вагомим науковим результатом дисертації є теоретичне обґрунтування та експериментальна перевірка педагогічних умов означеної підготовки, що передбачають формування позитивної професійної мотивації, інтеграцію цифрових технологій у процес професійної підготовки та залучення майбутніх учителів математики до різних видів квазіпрофесійної діяльності. Їх комплексна реалізація забезпечила поєднання теоретичної, методичної та практичної складових підготовки здобувачів вищої освіти.

Практична цінність дослідження полягає в розробленні та впровадженні відповідного навчально-методичного забезпечення, зокрема вибіркової освітньої компоненти «Інноваційні цифрові технології у навчанні математики», педагогічних кейсів, завдань із моделювання професійних ситуацій та проєктування цифрових освітніх продуктів. Запропоновані форми й методи роботи сприяють набуттю майбутніми вчителями математики практичного досвіду педагогічно доцільного використання цифрових технологій для розвитку інформаційно-цифрової компетентності учнів.

Як дослідниці Сидоренко Яні Володимирівні притаманні наукова допитливість, відповідальність, наполегливість, самостійність у прийнятті дослідницьких рішень, здатність до критичного аналізу наукових джерел, систематизації теоретичного матеріалу та формулювання обґрунтованих висновків. У процесі роботи над дисертацією здобувачка продемонструвала високий рівень працездатності, організованості, цілеспрямованості та готовності до постійного професійного й наукового самовдосконалення.

Особливо варто відзначити, що освітня траєкторія Яни Володимирівни поєднує підготовку за математичною спеціальністю та подальше навчання за спеціальністю «Професійна освіта». Таке поєднання стало суттєвою перевагою

під час виконання дисертаційного дослідження, оскільки дозволило авторці інтегрувати ґрунтовну предметну підготовку з науково-педагогічними підходами до організації професійної освіти. Завдяки цьому дисертантці вдалося всебічно розкрити досліджувану проблему, врахувати специфіку навчання математики та водночас зосередити увагу на педагогічних механізмах формування професійної готовності майбутніх учителів.

Важливо, що здобувачка не обмежилася дослідженням можливостей використання цифрових технологій у математичній освіті, а змогла розглянути проблему на більш глибокому, професійно-педагогічному рівні – через обґрунтування змісту, педагогічних умов, форм і методів підготовки майбутнього вчителя до формування інформаційно-цифрової компетентності учнів. Це засвідчує її здатність до міждисциплінарного наукового мислення, самостійного дослідницького пошуку та комплексного розв'язання актуальних проблем професійної освіти.

Зазначене дає підстави стверджувати, що Сидоренко Яна Володимирівна сформувалася як компетентна, відповідальна й перспективна дослідниця, здатна самостійно здійснювати науково-педагогічні дослідження, обґрунтовувати авторські наукові положення та впроваджувати отримані результати в освітню практику. Виконана нею дисертаційна робота свідчить про належний рівень наукової зрілості здобувачки, а її результати дають підстави рекомендувати Сидоренко Яну Володимирівну до присудження ступеня доктора філософії за спеціальністю А5 Професійна освіта.

Науковий керівник:

доктор педагогічних наук, професор
кафедри розвитку дитини
раннього і дошкільного віку
ДЗ «Луганський національний
університет імені Тараса Шевченка»

Світлана БАДЕР

Підпис *Світлани Бадер*
Засвідчую
Начальник відділу кадрів
ДЗ «Луганський національний університет
імені Тараса Шевченка»

